

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Kaag en Braassem
Postbus 1
2370 AA Roelofarendsveen.

Betreft: Zienswijze Dorpsraad Hoogmade op Ontwerp Omgevingsvisie 2025

Datum: 29-09-2025

Geacht College van B en W,

Voor u ligt de reactie van vereniging Dorpsraad Hoogmade op het Ontwerp Omgevingsvisie 2025. Vanuit uw inleiding onder par. 1.2 in bijlage A citeren wij de volgende passages:

*“Platgeslagen geeft de omgevingsvisie weer wat voor gemeente Kaag en Braassem is, wat we met elkaar belangrijk vinden en **waar we naartoe bewegen**. Op zowel ruimtelijk als sociaal-maatschappelijk vlak. Daarmee staan **de ambities en doelstellingen** van vrijwel alle beleidsthema's zoals wonen, mobiliteit, natuur, zorg en gezondheid in deze visie.” en “Deze visie **geeft richting** aan de keuzes die we maken en vormt het vertrekpunt voor verdere uitwerking”.*

Onder meer de bovenstaand vetgedrukte woorden in de inleiding geven aan dat een wenselijk toekomstperspectief, in ons geval voor de kern Hoogmade, uit de omgevingsvisie mag blijken.

In Hoogmade hebben we eind 2024 **gezamenlijk -gemeente, dorpsraad én inwoners-** een breed opgezet participatietraject doorlopen. Het resultaat ligt vast in ‘*Dorpsperspectief Hoogmade 2040 – eindrapportage participatie*’ (hierna: ‘eindrapportage’). Het is ons toekomstplan voor de komende 15 jaar, door én voor Hoogmade. Deze eindrapportage vormt reeds de basis onder het beschreven dorpsperspectief Hoogmade, zoals in par. 10.2.5.1 aangegeven. Dat is goed.

Wij stellen vast dat de Omgevingsvisie de hoofdlijnen van de eindrapportage overneemt, echter in huidige opzet nog te weinig overneemt van de concrete wensen, participatie-uitkomsten en toekomstambities die in de eindrapportage zijn opgenomen. De hoofdlijn staat er goed in maar het ontbreekt in uw Ontwerp Omgevingsvisie aan het formuleren van ambities en toekomststap(pen) die we als dorp willen zetten. Juist daar hebben we met elkaar energie ingestoken in het participatietraject: Waar staan we in 2040? En hoe willen wij dan in ons dorp Hoogmade leven?

Wij vragen u, gebaseerd op de eindrapportage, de beschrijving inclusief verbeelding van het dorpsperspectief Hoogmade aan te vullen en/of te wijzigen en/of aan te scherpen zodat het de toekomstbeeld van de Hoogmadeneren zelf ligt verankerd in de Omgevingsvisie.

Puntsgewijs benoemen wij de volgende zienswijzen:

- **Aanvullen: Beheerste groei naar 2000+ inwoners** - De ambitie is het versterken van de duurzame vitaliteit van het dorp Hoogmade met behoud van de identiteit en gemeenschapszin. Dit is te bereiken door een juiste balans van jonge tot oudere inwoners (streefverhouding 20-60-20) en een beheerste groei naar 2000 tot 2.500 inwoners in 2040.

De ambitie van het dorpsperspectief is om een integraal toekomstbeeld te formuleren en daarmee een ad hoc en gefragmenteerde aanpak te voorkomen. In eerste instantie is een inhaalslag nodig voor senioren- en starterswoningen en is betaalbaarheid een belangrijk aandachtspunt. [Bron: Eindrapportage par. 1.3 en 3.2]

- **Wijzigen: ‘omringd’ >> ‘geflankeerd’ door weidevogelgebied.** Onder 10.2.5.3 is in de eerste alinea aangegeven dat Hoogmade wordt omringd door weidevogelgebied. Dit is niet het geval. Ten zuiden en ten oosten van de kern is weidevogelgebied. Daarom is het woord ‘geflankeerd’ beter op zijn plaats. [Bron: Eindrapportage par. 2.1]
- **Wijzigen: ‘wordt er in de komende periode gekeken naar’ >> ‘neemt de gemeente vanaf begin 2025 de regie op’.** Onder 10.2.5.3 is in de tweede alinea aangegeven dat er wordt gekeken naar twee mogelijkheden voor nieuwbouw. De beide locaties zijn als prioriteit benoemd, waardoor direct doorpakken tot de mogelijkheden behoort. De gemeente heeft in een volle zaal en vastgelegd in de eindrapportage toegezegd hierop de regie te nemen. De tussenzin ‘Zodat er “nieuw bloed door de aderen kan stromen.”’ kan eventueel weggelaten worden in deze alinea. [Bron: Eindrapportage par. 3.2 en 4.1]
- **Aanvullen: Nieuwbouwlocaties Hoogmade West en Polderkade.** Onder 10.2.5.3 is in de derde alinea een enkele zin geformuleerd. Beide projecten gelden als ‘eerste prioriteit’. Deze zin aanvullen met een tweede zin: ‘Als tweede prioriteit voor een beheerste groei naar 2000+ inwoners in 2040 zijn verdere uitbreiding Hoogmade West en de locatie Polderkade voorzien’. De vanuit participatie aangewezen locaties hebben nu geen plaats in de omgevingsvisie. [Bron: Eindrapportage par. 3.2]
- **Aanscherpen: Alinea 2 en 3 samenvoegen.** Onder 10.2.5.4 zijn in de tweede alinea vier thema’s opgesomd. Achteraan aanvullen: Uit de eindrapportage/participatietraject volgen al een aantal concrete ideeën, onder andere: en dan de opsomming eronder van de derde alinea. Het eerste zinsdeel van alinea 3 kan worden weggelaten. [Bron: Eindrapportage]
- **Aanvullen: Nieuwe ontsluiting t.b.v. nieuwbouw.** Onder 10.2.5.4 ontbreekt de nieuw te maken wijkontsluiting, zoals verwoord in de eindrapportage: ‘De nieuwbouw ten westen van Hoogmade krijgt een volwaardige ontsluiting op de Van Klaverweideweg’. Deze zin opnemen in paragraaf 10.2.5.4, mogelijk in de opsomming van alinea 2/3. [Bron: Eindrapportage par. 3.4]
- **Wijzigen: Beleidskaders zijn al tijdens het participatietraject getoetst.** Onder 10.2.5.4 wordt de laatste alinea ingeleid met ‘Een eerste rondgang op het gemeentehuis’, dit is feitelijk onjuist en de gemeente doet zichzelf met deze opmerking te kort. Gedurende het participatietraject zijn de beleidsmedewerkers tussen de werkbijeenkomsten met het dorp voortdurend aangehaakt en meegenomen. Er is gedurende de participatie waar nodig bijgestuurd zodat er representatieve ambities zijn opgetekend. U bent ook als gemeente mede-opsteller van de eindrapportage. Bekend is dat ambities soms nog buiten een huidig beleidskader liggen, echter waar we op termijn -richting 2040- naar toe willen bewegen en als zodanig richting geven voor toekomstige beleidskeuzes. Wij verzoeken u dan ook als gemeente ‘een eerste rondgang op het gemeentehuis’ weg te laten en niet een eenzijdig waardeoordeel te geven met deze alinea in het dorpsperspectief. Hoogmadenaren behouden zo de volledige kans om hun toekomstperspectief tot 2040 te realiseren. [Bron: Eindrapportage par. 1.4, 1.5 en 4.1]

Per bullit:

- o **Aanscherpen: Parkeergelegenheid aan de randen van het dorp.** Het Noordeinde wordt al concreet als project opgenomen. Dat is goed. Andere

- mogelijkheden tot parkeergelegenheid aan de randen van het dorp wordt onderzocht. [Bron: Eindrapportage par. 3.4]
- o **Wijzigen: Boszone A4/HSL.** U wekt de suggestie en doet aannames waarmee de ambitie om te komen tot een boszone langs de A4/HSL al wordt afgeschreven. Gevaar voor weidevogels is daarbij feitelijk onjuist, de polder is geen weidevogelgebied. Ook de bereikbaarheid van hulpdiensten is een subjectieve opmerking die voor menige frons en vraagteken zorgt. Daarbij komt dat het toevoegen van bomen, natuurlijke & recreatieve verbindingen en versterken van biodiversiteit gemeentebrede ambities zijn. Benoem in het dorpsperspectief de ambitie om te komen tot: Een boszone aan de HSL/A4 ten behoeve van groene afscherming, geluidsreductie, recreatie en biodiversiteit. [Bron: Eindrapportage par. 3.3]
 - o **Aanscherpen: Nieuwe recreatieve verbindingen en molens recreatief verbinden.** Aangeven dat wandelpaden en recreatieve verbindingen met de molens als ijkpunten de dorpse identiteit en landschappelijke kwaliteiten versterken en recreatief beleefbaar maken. [Bron: Eindrapportage par. 3.3]
 - o **Aanscherpen: Aantrekkelijker dorpshart.** Laat de zin weg dat er geen grote reconstructies of verkeerskundig onderzoek in het dorpshart in de planning staan. Formuleer een ambitie: In de komende jaren tot 2040 wordt ingezet op een aantrekkelijker dorpshart met ruimte voor ontmoeting en dorpse evenementen. In de inrichting is de auto te gast. Speerpunt hierbij is het behoud van voorzieningen voor een vitale kern. [Bron: Eindrapportage par. 3.5]
 - o **Aanscherpen: Recreatie kavel aan De Does.** Formuleer een ambitie: Hoogmadenaren hebben zich uitgesproken voor een nieuw openbaar recreatie kavel aan De Does, met o.a. aanlegsteiger, picknickplaats en speelvoorziening. Een daarmee samenhangende ambitie is het zoeken naar een locatie voor eventuele verplaatsing van volkstuinen en een dierenweide. [Bron: Eindrapportage par. 3.3]
 - **Aanvullen: De vergrijzing van het dorp is een grote zorg.** Onder 10.2.5.5 is één alinea opgenomen. Wij zien deze alinea graag aangevuld met het sentiment dat leeft in het dorp: Door de sterke vergrijzing staat de leefbaarheid onder druk. Een oproep uit Hoogmade was de aanleiding om als gemeente samen met Dorpsraad Hoogmade in 2024 een breed participatietraject op te zetten. [Bron: Eindrapportage par. 1.1 en 1.2]
 - **Wijzigen: Aandienen van nieuwe kansen is erbij bedacht.** Onder 10.2.5.6 wijzen wij erop de tekst in te korten door de laatste twee zinnen: 'Maar deze.. t/m ..en wil' weg te laten. De inhoud van de zinnen is creatief bedacht, maar is geen resultaat van het participatietraject dat aan de basis ligt van dit dorpsperspectief. [Bron: Eindrapportage]
 - **Wijzigen/Aanvullen: De verbeelding.** Onder 10.2.5.2 een verbeelding van de dorpskern Hoogmade opgenomen. Dit is -met 3 bolletjes als legenda- wel een heel summiere weergave naast de verbeelding van de plankaart in de eindrapportage. Kijkend naar andere dorpsperspectieven staan er tot 8 à 10 bolletjes als legenda opgenomen. Wij verzoeken u de plankaart te volgen en de ambities vanuit de thema's wonen, landschap, verkeer en dorpshart in de verbeelding zichtbaar te maken. Wij kijken graag mee in de uitwerking van de volgende versie van deze verbeelding. [Bron: Eindrapportage par. 2.2 en 2.3]

- **Aanvullen: scenario's woningbouw open houden.** De afgelopen 30 jaar zijn het bewijs dat woningbouw toevoegen in Hoogmade, zoals u weet, niet eenvoudig is. We zetten nu weliswaar krachtige stappen met het aanwijzen van eerste en tweede prioriteit locaties voor woningbouw, met breed draagvlak. Onze eindrapportage schetst hiermee het raamwerk om te komen tot een aangesterkt en vitaal Hoogmade in 2040. Vanuit de participatie is de locatie noordoost, tussen Noordeinde en Oude Kerkweg, ook veel aangestipt. Het zou krachtig zijn om deze locatie noordoost ook met een tweede of derde prioriteit ook aan te duiden in de omgevingsvisie, vergelijkbaar met de locatie Polderkade. Het geeft voor Hoogmade de kans om bij onvoorziene omstandigheden bij het ontwikkelen van Hoogmade West een alternatieve scenario's open te houden. [Bron: Eindrapportage par. 1.2]

Met veel genoegen kijken wij terug op onze samenwerking met de gemeente in het participatietraject en de zeer grote betrokkenheid van Hoogmadenaren daarbij. In de drie druk bezochte werkbijeenkomsten in de kerk van Hoogmade was de sfeer bijzonder constructief, positief en ook nog eens gezellig. Het dorp heeft zich eensgezind uitgesproken over de ambities voor de toekomst. Wij kijken ernaar uit om samen met de gemeente en inwoners aan een beheerste groei van ons dorp te werken én alle daarmee verband houdende thema's. Bovendien heeft het participatietraject de saamhorigheid -van jong tot oud- in Hoogmade verder versterkt.

Wij waarderen uw openheid en uw oproep in de video -bij de start van de ter inzage legging- bij monde van wethouder Gerben van Duin om de Omgevingsvisie 2025 **met elkaar compleet te maken**. Wij vertrouwen er dan ook op dat u onze bovenstaande bevindingen aanvult, wijzigt en aanscherpt in de voorliggende ontwerp tekst van het dorpsperspectief Hoogmade.

Hoogachtend,

Namens het bestuur van vereniging Dorpsraad Hoogmade,

Marco Elstgeest (voorzitter)

www.dorpsraadhoogmade.nl

contact@dorpsraadhoogmade.nl

Bijlage: Bijdrage van een inwoner uit Hoogmade inzake Ontwerp Omgevingsvisie 2025

Bijlage: Bijdrage van een inwoner uit Hoogmade inzake Ontwerp Omgevingsvisie 2025

Op onze website www.dorpsraadhoogmade.nl maakten wij de ter inzage legging van de omgevingsvisie zo snel mogelijk bekend via een nieuwsbericht. Een reactie van een betrokken inwoner hierop naar ons was als volgt:

De gemeente spreekt in de paragrafen over klimaat, biodiversiteit, gezondheid, recreatie en natuurwaarden een duidelijke ambitie uit voor behoud, verbetering en versterking, en ziet daarin een pro-actieve rol voor zichzelf weggelegd, samen met inwoners, agrariërs en andere partijen. Een aantal passages uit de betreffende hoofdstukken:

- *Werken aan versterking en vergroting van de biodiversiteit in Kaag en Braassem door bestaande natuur te behouden, leefgebieden voor (icoon)soorten en voldoende ruimte voor natuur te realiseren en groenblauwe structuren te bevorderen. Samen met inwoners, agrariërs en gebiedspartners werken aan het bevorderen van de biodiversiteit, door kennis te delen, bewustwording te vergroten en actie op eigen terrein te stimuleren.*
- *De biodiversiteit gaat achteruit. Dit vraagt ‘om een integrale aanpak waarin klimaat- adaptatie, het behoud en de bevordering van biodiversiteit, en water en bodem als sturend principe centraal staan.’*
- *In het landelijk gebied stimuleren we natuurinclusieve landbouw en zorgvuldig landschapsbeheer om waardevolle ecosystemen en kenmerkende soorten te versterken. In dorpskernen bevorderen we natuur- inclusief bouwen, ontstenen en ruimte voor inheemse beplanting die leefgebied biedt voor flora en fauna.*
- *Het vergroten van het bewustzijn en attenderen op de mogelijk (nieuwe) verdienmodellen voor met name agrariërs als zij met biodiversiteit en natuurbehoud aan de slag gaan.*
- *Het op de provinciale, regionale en lokale agenda krijgen en houden van het belang van recreatie voor de gezondheid en welzijn van inwoners en bezoekers. Creëren van recreatieve routes. Creëren en faciliteren van ontmoetingsplekken. Optimaliseren van de openbare ruimte.*
- *Mensen in onze gemeente houden van buitenactiviteiten. Vooral wandelen en fietsen zijn populaire bezigheden. Veel mensen doen dit vaak, en meer dan de helft doet het minstens één keer per week. Waarom? Vooral omdat ze van de natuur genieten en willen ontspannen. Ambitie: Stimuleren en faciliteren van recreatievormen passend bij levensstijl van bewoners.*

Al deze vraagstukken komen ook voor in Hoogmade, in sterkere mate dan in andere kernen. Het gebrek aan natuur, aan biodiversiteit, aan wandelmogelijkheden, de druk door de A4 en HSL op het dorp en de druk op het voorzieningenniveau, maken dat Hoogmade bij voorrang aandacht en inzet verdient. Hoe dit zou kunnen, staat uitgewerkt in het Dorpsperspectief Hoogmade. Het samen met het dorp oppakken van het Dorpsperspectief biedt een uitgelezen kans voor de gemeente om invulling te geven aan deze gemeentebrede ambities. De tekst over Hoogmade zou daarin wel wat aansprekender mogen zijn.